Tájékoztató a jövedéki termékek meghatározásáról

A jövedéki termékekről, a jövedéki adó fizetési kötelezettségről, a jövedéki termékekkel folytatott tevékenységekről, valamint az ezekkel kapcsolatos jövedéki adójogi szabályokról Kalácska Csaba vámtanácsadó a vámszakterület és jövedéki eljárások kamara által felkért szakértője adott rövid összefoglalót BŐVEBBEN

A jövedéki termékek többsége mindenki számára ismert. Köztudott például, hogy az üzemanyag célú benzin, a cigaretta, az alkoholos ital jövedéki terméknek minősülnek. Ez a tájékoztató segít abban, hogy a jövedéki termékekhez kapcsolódó kötelezettségekről egy általános tájékoztatót kapjunk. A jövedéki termékek a következők: az energiatermék, a sör, a csendes és habzóbor, az egyéb csendes és habzó erjesztett ital, a köztes alkoholtermék, az alkoholtermék és a dohánygyártmány. A jövedéki termékekre vonatkozó szabályozásokat, előírásokat és meghatározásokat a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. Ez a két jogszabály határozza meg a jövedéki termékeket és a jövedéki termékekkel kapcsolatosan végzett tevékenységeket.

Mi a jövedéki adó?

A jövedéki adó egy olyan adófajta, amelyet bizonyos termékek értékesítése, behozatala vagy felhasználása után kell megfizetni.

Jövedéki adót kell fizetni az alábbi termékek után:

- Alkohol és alkoholtartalmú italok
- Energiatermékek és villamosenergia, ha azok üzemanyagként vagy fűtőanyagként kerülnek felhasználásra
- Dohánytermékek

A jövedékiadó-köteles termékek listáját, valamint az adózás módját az Uniós szabályok rögzítik. Az EU határozza meg a jövedéki adó minimumösszegét is. Az EU-s tagországok dönthetnek úgy, hogy ezt az összeget alkalmazzák, de bevezethetnek magasabb adókulcsot is az adott termékekre. A jövedéki termékek köre az Európai Unióban azonos. Léteznek ugyanakkor olyan jövedéki termékek, melyekre – Uniós szabály szerint – a tagállamok eltérő szabályokat alkothatnak (például egy jövedéki termék felhasználása egyik tagállamban engedélyhez kötött, a másikban nem).

Mikor kell jövedéki adót fizetni?

Fontos tudni, hogy a jövedékiadó-kötelezettség és az adó megfizetése között jelentős eltérés lehet időben. Adókötelezettség akkor keletkezik, ha a jövedéki terméket belföldön előállítják vagy importálják. Előállításra példa lehet az otthoni pálinkafőzés is. Importálás pedig az, amikor külföldről szállítják a jövedéki terméket Magyarországra.

Amikor a jövedéki termék előállításra vagy behozatalra kerül, akkor válik jövedéki adó kötelessé, de még nem jelenti azt, hogy be is kell fizetni az adót.

Az adót akkor kell megfizetni, amikor a terméket szabad forgalomba bocsátása megtörténik.

Jövedéki termék előállítása, tárolása, felhasználása, fogadása, továbbítása vagy eladása, csak a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól kapott engedély birtokában tehető meg. Jövedéki engedély megszerzésének feltételeit a Jövedéki jogszabályok határozzák meg.

Vannak olyan tevékenységek, amelyek kizárólag a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott engedély birtokában végezhetők. Mik a jövedéki engedélyköteles tevékenységek? A jövedéki termék előállítása, tárolása, felhasználása, fogadása, továbbítása, az azzal folytatott kereskedelem a NAV által kiadott engedéllyel folytatható.

A tevékenységekhez tartozó engedély típusok az alábbiak.

- 1. Adóraktári engedély
- 2. Egyszerűsített adóraktári engedély
- 3 Felhasználói engedély
- 4. Bejegyzett kereskedői engedély
- 5. Eseti bejegyzett kereskedői engedély
- 6. Bejegyzett feladói engedély
- 7. Jövedéki engedély

Az engedély megadásának általános feltételei.

Engedélyre olyan személy jogosult,

- aki könyvvezetési kötelezettségének a kettős könyvvezetés szabályai vagy egyéni vállalkozó és mezőgazdasági őstermelő esetében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint tesz eleget,

- aki nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt,

- akinek nincs meg nem fizetett köztartozása, társadalombiztosításijárulék-tartozása kivéve, ha arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek,

- aki jövedéki biztosítékot nyújt,

- aki rendelkezik azokkal a hatósági engedélyekkel, igazolásokkal, amelyeket jogszabály a folytatni kívánt tevékenység gyakorlásához külön előír,

- akinél a tevékenység gyakorlásához és az ellenőrzések folytatásához szükséges tárgyi feltételek adottak,

- aki teljesíti a büntetlen előéletre meghatározott feltételeket.

Az engedély megadásának speciális feltételei engedély típusonként változóak lehetnek, ezért a teljesség igénye nélkül néhány feltétel, amit az engedélyeseknek teljesíteni kell,

- elektronikus nyilvántartás vezetés

- szakami képesítéssel rendelkező jövedéki ügyintéző alkalmazása
- a végezni kívánt tevékenység részletes bemutatása,
- a telephelyen az ellenőrzési feltételek helyszíni biztosításáért, valamint a kapcsolattartásért felelős személy kijelölése, stb.

Engedély iránti kérelem benyújtása, az engedélyezési eljárás lefolytatása

Az engedélyköteles tevékenység folytatása személyi, garanciális és tárgyi feltételekhez kötött, melynek teljesítéséhez a végrehajtási rendeletben előírt, a feltételek meglétét igazoló iratokat, nyilatkozatokat kell benyújtani az engedély iránti kérelemmel. Az engedélyezési eljárásban az ügyintézés főszabályként elektronikus úton intézhető. Az engedély iránti kérelem elektronikusan nyújtható be a NAV_J31 jelű nyomtatványon. A jövedéki biztosíték nyújtása külön kérelmen a NAV_J38 jelű nyomtatványon terjeszthető elő. Az engedély iránti kérelmet a NAV illetékes igazgatósága bírálja el. A kérelem benyújtásával kezdeményezett elsőfokú eljárás illetékmentes. A NAV eljárása során vizsgálja az engedély kiadás feltételeinek teljesülését. Az engedély iránti kérelmet 30 napon belül, az eseti bejegyzett kereskedő és a bejegyzett feladó esetében 15 napon belül bírálja el, mely ügyintézési határidő egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható. A NAV az engedélyt ügyfélkapun/cégkapun keresztül küldi meg a kérelmezőnek.

Az engedélyezési eljárások során javasolt szakképesítéssel rendelkező szakember igénybevétele.

Kalácska Csaba